

Versie voor internetconsultatie

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, van,
nr. IENW/BSK-2023/57456, tot wijziging van de Regeling vervoer gevaarlijke
stoffen met zeeschepen in verband met de opname van een bevoegdheid voor het
opleggen van een vervoersverbod als niet wordt voldaan aan bepalingen in de
IMDG-Code;

**HOOFDDIRECTIE
BESTUURLIJKE EN
JURIDISCHE ZAKEN**

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op artikel 2 van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen;

BESLUIT:

ARTIKEL I

In de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen, zoals opgenomen in
bijlage 2 bij de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen,
wordt na artikel 6 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 6a Vervoersverbod en andere maatregelen

Indien de in artikel 3 bedoelde handelingen niet worden verricht overeenkomstig
de bepalingen van de IMDG-Code, kan de Minister het vervoer van de betrokken
lading verbieden, onderbreken of andere maatregelen voorschrijven, tot de
vastgestelde gebreken zijn opgeheven. Het onderbreken van het vervoer van de
desbetreffende lading kan ter plekke geschieden of op een andere door de
Minister op grond van veiligheidsoverwegingen aangewezen plaats.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte
van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen

Toelichting

Inleiding

Met deze wijziging van de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen (hierna: Rvgz) krijgt de Minister van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: de Minister) de bevoegdheid tot het opleggen van een vervoersverbod als niet wordt voldaan aan bepalingen uit de IMDG-Code¹.

Achtergronden

Bij inspecties door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) op de naleving van de Rvgz wordt met enige regelmaat geconstateerd dat niet wordt voldaan aan bepalingen die in de IMDG-Code zijn opgenomen. Op grond van artikel 6 van de Rvgz moet aan die bepalingen worden voldaan. Het niet voldoen aan de IMDG-Code brengt veiligheidsrisico's met zich mee. In zo'n situatie moet op last van de ILT het vervoer worden onderbroken totdat alle vastgestelde overtredingen zijn hersteld en de veiligheid tijdens transport (weer) kan worden gewaarborgd. Dit ophouden werd gebaseerd op de bevoegdheid tot toepassing van bestuursdwang die in artikel 46 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen is opgenomen. De toepassing van de bestuursdwang geschiedde in overeenstemming met de voorschriften van afdeling 5.3.2 van de Algemene wet bestuursrecht. In de praktijk werden de betrokkenen geïnformeerd over de vastgestelde overtredingen, werd het schip opgehouden en werd een beschikking houdende een last onder (spoed)bestuursdwang opgelegd. Deze werkwijze had de volgende nadelen. De oplegging van de last gebeurde meer specifiek in twee delen. Eerst werd de melding gedaan dat sprake is van een overtreding van één of meerdere bepalingen van de IMDG-Code met de daadwerkelijke stilzetting en vervolgens werd de bevestiging gegeven via een last onder bestuursdwang met spoedeisend karakter (waarmee een soort vervoersverbod werd gecreëerd). Dit leverde een administratieve last op voor zowel de betrokkenen bij het vervoer als voor de ILT. Daarnaast geldt dat de last direct van toepassing was op de plaats van inspectie. Op het moment dat de lading voor herstel moest worden overgebracht naar een andere, meer geschikte, locatie was dit op grond van de last niet toegestaan. Dit soort vervoer kon alleen plaatsvinden op basis van een ontheffing op basis van artikel 9 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen, die moest worden aangevraagd door de betrokkenen bij het vervoer bij ILT. Dit leverde ook een administratieve last op voor zowel de betrokkenen bij het vervoer als voor de ILT. Het internationale vervoer van gevaarlijke stoffen is bovendien multimodaal. Dit betekent dat één en dezelfde verpakking over zowel zee, weg, spoor als binnenwater kan worden vervoerd. In de praktijk betekende dit dat als er door de ILT een gebrek aan een verpakking werd geconstateerd, er in geval van een overtreding van de IMDG-Code moest worden teruggevallen op de toepassing van bestuursdwang. Bij een overtreding van een voorschrift uit het ADR, RID of ADN gebruik kan worden gemaakt van de specifieke bevoegdheid tot het opleggen van een vervoersverbod. Betrokkenen bij het internationale multimodale vervoer werden daardoor in het geval van de oplegging van een vervoersverbod ten aanzien van één en dezelfde verpakking geconfronteerd met verschillende procedures en werkwijzen door de ILT. Deze praktijk was onwenselijk, zowel voor de betrokkenen bij het vervoer als voor de ILT.

¹ Op 6 november 1991 door de International Maritime Organization (IMO) als bindend document vastgestelde Code voor het vervoer van verpakte gevaarlijke stoffen over zee (International Maritime Dangerous Goods Code) (resolutie A.716(17)).

Verhouding tot andere regelgeving

De Rvgz is als bijlage 2 opgenomen in de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen. De Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen is gebaseerd op de Wet vervoer gevaarlijke stoffen. De Rvgz is van toepassing op het vervoer van gevaarlijke stoffen door zeeschepen over de scheepvaartwegen die zijn gelegen tussen de zee en de in de Rvgz genoemde havens. In de Rvgz is bepaald dat het vervoer van verpakte gevaarlijke stoffen moet voldoen aan de bepalingen die zijn opgenomen in de IMDG-Code. De IMDG-Code is een bijlage bij het SOLAS-verdrag².

In de internationale vervoersvoorschriften die voor de modaliteiten weg (ADR), spoor (RID) en binnenwateren (ADN) gelden zijn, in tegenstelling tot in de IMDG-Code, specifieke bevoegdheden opgenomen voor de bevoegde autoriteiten om een vervoersverbod op te leggen bij een geconstateerde overtreding van een voorschrift uit het ADR, RID of ADN. In het ADR is deze bevoegdheid opgenomen in randnummer 1.8.1.4., in het RID in randnummer 1.8.1.4 en in het ADN in randnummer 1.8.1.3. De bevoegdheid tot het opleggen van een vervoersverbod strekt ertoe om de handhavende instanties in staat te stellen om op een proportionele en doelmatige wijze te kunnen handhaven op het in artikel 5 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen opgenomen verbod om vervoershandelingen te verrichten die in strijd zijn met de geldende vervoersvoorschriften. In de ministeriële regelingen³ die strekken ter implementatie van het ADR, RID en het ADN is de ILT aangewezen als bevoegde autoriteit voor onder meer de oplegging van het vervoersverbod. De ILT is aldus voor de modaliteiten weg, spoor en binnenwater geattribueerd om een vervoersverbod op te leggen. Deze wijzigingsregeling zorgt ervoor dat het regime ten aanzien van zeeschepen in overeenstemming is met het regime dat geldt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, het spoor en de binnenwateren.

Inhoud van de regeling

Deze wijzigingsregeling voorziet in de opname in de Rvgz van een bevoegdheid voor de Minister tot het opleggen van een vervoersverbod die vergelijkbaar is met de bevoegdheden voor vervoersverboden die in het ADR, RID en het ADN zijn opgenomen. Hiermee ontstaat bij de oplegging van vervoersverboden in het internationale multimodale vervoer van gevaarlijke stoffen een uniforme uitvoeringspraktijk. Het vervoersverbod in de Rvgz zal door de ILT in mandaat namens de Minister worden uitgevoerd.

Mogelijke toepassingen

Bij de oplegging van een vervoersverbod kan het vervoer van de betrokken lading worden verboden, kan het vervoer worden onderbroken of kunnen andere maatregelen worden voorgeschreven. Deze laatste optie kan worden gebruikt als het in een bepaalde situatie disproportioneel zou zijn om het vervoer te verbieden of te onderbreken totdat volledig aan de IMDG-code wordt voldaan. De ILT kan in zo'n geval andere maatregelen voorschrijven waarmee de risico's in voldoende mate worden beperkt. Hiermee kan de lading verder worden vervoerd naar de

² Het op 1 november 1974 te Londen tot stand gekomen Verdrag voor de beveiliging van mensenlevens op zee (Trb. 1976, 157), en de bij dat verdrag behorende bindende protocollen, aanhangsels en bijlagen.

³ Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen, Regeling vervoer over de spoorweg van gevaarlijke stoffen en de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen.

volgende bestemming, bijvoorbeeld een buitenlandse zeehaven, waar op minder ingrijpende wijze ervoor kan worden gezorgd dat alsnog aan de IMDG-code wordt voldaan. Zo blijft de veiligheid geborgd. Het vervoersverbod kan betrekking hebben op (een deel van) de lading die zich al aan boord bevindt van een schip dan wel op gevaarlijke stoffen die nog moeten worden geladen aan boord van het schip of juist al van het schip zijn gelost. Het ophouden van het vervoer kan ter plekke geschieden of op grond van veiligheidsoverwegingen op een andere geschikte plaats. De hiervoor genoemde onderdelen waaruit een vervoersverbod kan bestaan, gelden tot het moment dat het desbetreffende gebrek is opgeheven. Bij de oplegging van een vervoersverbod zijn meerdere situaties denkbaar. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

Voorbeeld 1 (voorafgaand aan of aansluitend op het vervoer)

Algemeen

Voorafgaand aan of in aansluiting op vervoer van gevaarlijke stoffen over zee hebben de ILT of betrokkenen vastgesteld dat een lading met gevaarlijke stoffen niet voldoet aan de eisen. Dit kunnen schades, lekkages uit verpakkingen, stankmeldingen of andere vergelijkbare situaties zijn. Afwijkingen aan de lading worden onderzocht. Pas nadat de vastgestelde gebreken zijn hersteld, is geen sprake meer van een veiligheidsrisico en kan het vervoer van de lading worden hervat.

Specifiek

Na aankomst op een containerterminal wordt vastgesteld dat er vloeistof lekt uit een container die is beladen met gevaarlijke stoffen. De container wordt niet geladen op het zeeschip, maar de inhoud wordt op een veilige plaats onderzocht. De lekkende verpakkingen worden uit de container gehaald en afgevoerd en de resten van de gelekte gevaarlijke stoffen worden verwijderd. De overige lading is nog intact, waardoor deze voldoet aan de eisen en deze lading mag zijn weg weer vervolgen.

Voorbeeld 2 (aan boord)

Algemeen

Aan boord van een schip hebben de ILT of andere betrokkenen bij het vervoer vastgesteld dat niet wordt voldaan aan de operationele eisen voor vervoer. Dit zijn bijvoorbeeld de eisen over de stuwage en segregatie waaraan een schip moet voldoen. Dit kan zijn het plaatsen van een lading onder dek die niet onder dek mag staan. Dit kunnen ook ladingen zijn waarbij niet wordt voldaan aan een minimale onderlinge afstand die noodzakelijk is omdat de lading onderling kan reageren. Pas nadat maatregelen zijn genomen om te voldoen aan de operationele veiligheidseisen kan het schip de reis voortzetten.

Specifiek

Aan boord van een schip wordt vastgesteld dat twee containers met als lading gevaarlijke stoffen op elkaar zijn gestapeld. De segregatievoorschriften geven aan dat deze niet gestapeld mogen worden omdat de stoffen onderling kunnen reageren bij lekkage. De containers en de lading in de containers voldoen individueel aan de eisen voor het vervoer. Nadat de bovenste container verplaatst is naar een andere locatie op het schip die voldoet aan de operationele veiligheidseisen mag het schip de reis vervolgen.

Specifiek (Andere maatregel)

Aan boord van zeeschip blijkt dat één van de drie afsluiters in serie van een mobiele tank beschadigd te zijn. De mobiele tank voldoet niet meer aan de eisen en mag niet op deze wijze verder worden vervoerd. Het is de bedoeling is om de mobiele tank te laten lossen op een terminal en de inhoud te laten overbrengen naar een vervangende tank. Op basis van de stoffeigenschappen blijkt echter dat overpompen ter plaatse extra risico oplevert voor de omgeving en degenen die het overpompen moeten uitvoeren. In die situatie wordt gekeken naar andere geschikte maatregelen. Er kan dan worden gekozen om de mobiele tank, met extra risicogerichte beheersmaatregelen voor de afsluiters, op een lekbak te laten vervoeren naar een loslocatie waar deze kan worden gelost in een omgeving die speciaal is ingericht om de gevaren voor deze specifieke stof te beheersen. Na lossing wordt de mobiele tank vervoerd naar een plaats van reiniging en reparatie.

Gevolgen voor burgers en bedrijven

De opname van de bevoegdheid tot het opleggen van een vervoersverbod voor IMDG gerelateerde transporten met gevaarlijke stoffen leidt ertoe dat gebreken tijdens het vervoer van gevaarlijke stoffen over zee sneller en efficiënter kunnen worden opgelost. Hiermee wordt de veiligheid van het vervoer van deze stoffen verbeterd en hoeft dat vervoer minder lang te worden onderbroken. Daarnaast heeft deze bevoegdheid voor de betrokken bedrijven tot gevolg dat er voor de handhaving van de veiligheidseisen bij het vervoer van gevaarlijke stoffen voor alle vervoersmodaliteiten één uniforme handelswijze is. Deze handelswijze vereist daarnaast minder papieren handelingen.

Administratieve lasten en financiële gevolgen

De administratieve lasten voor de ILT en betrokken bedrijven worden door de regeling sterk verminderd. De regeling heeft geen financiële gevolgen.

Uitvoering, toezicht en handhaving

De ILT ziet toe op de naleving van de IMDG-code en is bevoegd tot het opleggen en handhaven van het vervoersverbod. Deze regeling heeft geen gevolgen voor de taken van de Inspectie.

Advies (HUF-toets) en advies Adviescollege toetsing regeldruk (ATR)

P.M.

Inspraak en consultatie

Deze wijzigingsregeling is aangeboden voor internetconsultatie.

P.M.

Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van de uitgifte van de Staatscourant waarin zij is geplaatst. Daarmee wordt afgeweken van de vaste verandermomenten (aanwijzing 4.17, vijfde lid, onderdeel a, van de Aanwijzingen voor de regelgeving). In dit geval is sprake van één van de gronden voor afwijking van die vaste verandermomenten, omdat alle partijen die zijn betrokken bij het internationale multimodale vervoer van gevaarlijke stoffen, baat hebben bij de in deze regeling opgenomen bevoegdheid tot het opleggen van een vervoersverbod.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. V.L.W.A. Heijnen